

Marjoniemen seudun kyläyhdistyksen toiminta-alueen kyläsuunnitelma

Johdanto.

Marjoniemen seudun kyläyhdistys on perustettu Marjoniemen-, Vaippilan-, ja Onalin kylien alueiden asukkaiden toimintajärjestöksi.

Yksi tärkeä syy yhdistyksen perustamiseen oli se että, saataisiin kehitettyä kyliämme viihtyisämmäksi niin että täällä olisi kaikkien asukkaiden hyvä ja turvallinen elää ja asua, sekä saada kaikki kolme kyläyhteisöämme niin vetovoimaiseksi että maalle muuttamista suunnittelevat voisivat ottaa meidänkin kyliemme tarjoaman asumismahdollisuuden vakavana vaihtoehtona huomioon.

Myös yritystoiminnalle, mikäli sellaista olisi mahdollisuus paikkakunnalle saada, tulisi luoda toimintaedellytykset täällä menestymiseen.

Ollaksemme kuitenkin realisteja meidän on otettava olosuhteet, ennen kaikkea alueellinen sijaintimme huomioon niin, ettemme aseta ylisuuria toiveita yksinomaan työpaikkojen luomiselle, koska on suuri vaara että pettymykset joidenkin tavoitteiden epäonnistuessa aiheuttavat apatiaa ja väsymistä kaikkeen muuhunkin kylien kehitykseen tähtääviin toimintoihin.

Tärkein kylien kehittämisen edellytys on vahvan yhteishengen luominen asukkaiden keskuuteen, kyläläisten usko ja sitoutuminen siihen että vain me kaikki yhdessä toimien voimme tehdä kylistämme niin hyvän ja vetovoimaisen että täällä on vielä jälkipolvimmekin hyvä ja turvallinen asua.

Kyläyhdistyksen tärkeä tehtävä on myös saattaa kaikkien kyläläisten ääni ja tahto kuuluville silloin kun päätetään kylien kehittämiseen liittyvistä asioista.

Kyläyhdistys lähti kesällä 2001 tekemään kyläsuunnitelmaa osana "Päijät-Hämeen kylien mahdollisuudet" hanketta.

Halusimme koota tähän kyläläisten yhteisen tahdon (ajatukset) kuinka haluamme kehittää kyläämme.

Asioita on mietitty useammassa kyläkokouksessa ja kyläyhdistys sai tehtäväkseen tehdä esityksen kyläsuunnitelmaksi mikä esitettäisiin seuraavalle kyläkokoukselle hyväksyttäväksi.

Kyläläisten yhdessä hyväksymä kyläsuunnitelma on myös verraton tuki niille jotka suunnitelmassa hyväksytyjen asioiden toteuttamisen puolesta käyvät neuvotteluja kyläläisten puolesta virkamiesten kanssa, erityisesti rakennus ja ympäristöhoitoon liittyvissä asioissa

Kun ajatus kyläsuunnitelman teosta alkoi kyläyhdistyksessä kypsyä oli ensimmäisiä ajatuksia kylien vahvuudesta se että, meillähän on valtavasti käyttämättömiä voimavaroja niissä sadoissa kesäasukkaissamme jotka ovat tälle alueelle vuosien saatossa kesäpaikkansa rakentaneet ja kevät toisensa jälkeen tulevat yhtä varmasti kuin muuttolinnut, herättämään kylät talviunestaan ja tulollaan moninkertaistavat kylien asukasmäärän, sekä samalla vilkastuttaen ja tuoden vaihtelua meidän täällä vakituisesti asuvien ihmisten elämään.

Tämä kyläsuunnitelma on tehty osana Päijät-Hämeen kylien mahdollisuudet -hanketta, jota on rahoittanut Hämeen TE-keskus alueellisesta maaseudun kehittämisohjelmasta (ALMA)

Kokouksen päätös oli että otetaan yhteyttä Maaseutuasiamies Hannu Leinoseen jotta saataisiin maaseutulautakunnalta taloudellista tukea kyselykaavakkeiden lähettämiseen., missä kysyttäisiin kesäasukkaiden haluja ja mahdollisuuksia osallistua yhdessä kanssamme kylien kehittämiseen.

Kyliemme historia.

Paikkakunnan kylillä on hyvin pitkä historia, mutta sitä on tässä tarpeetonta lähteä kertomaan koska sen on vasta aivan äskettäin hyvin ansiokkaasti tehnyt Vaippilan kylässä syntynyt ja siellä ikänsä vaikuttanut kotiseutuneuvos Unto Peltonen "Vaippilan vainioilla" nimisessä kirjassaan.

Kyliemme sijainti ja yleistä tietoa kylistämme.

Marjoniemen ja Onalin kylät sijaitsevat Ruotsalaisjärven rannalla, sensijaan Vaippilaisten kylä sijaitsee samaan järveen kuuluvan pitkän Vaippilaislahden rantamaisemissa. Vaippilaislahdella olevan Ottaselän pohjoispäässä lahti haarautuu vielä läntiseen haaraan, joka johtaa Lintusalmen kautta Lintulahdelle, jonka rannalla on myöskin Vaippilaisten kylään kuuluvaa asutusta.

Asukkaita kylissämme on noin kolmesataa. Loma-asuntokiinteistöjä on 266

Siihen aikaan kun puutavaran pääkuljetusmuoto oli uittokuljetus on mutkainen ja pitkä Vaippilaislahti, kapeine salmineen ollut uittomiehiltä suurta ammattitaitoa vaativa uittoreitti.

Jos täällä on mutkaisia ja kapeita vesireittejä niin ei tämä nykyinenkään kuljetusmuoto, autokuljetus, pääse suoraa reittiä liikennöimään sillä tällä paikkakunnalla on hyvin mäkinen ja vaihteleva maasto.

Jotain voi tien monimuotoisuudesta päätellä siitäkin että ennen kuin tälle paikallistielle saatiin kestopäällyste niin kylämme halki kulkeva reitti kuului Jyväskylän suurajojen pikataipaleeseen.

Metsät tällä seudulla ovat yleensä hyvänlaatuista ja nopeasti kasvavaa kuuluen varmaan tuotoltaan maamme kärkipäähän.

Maasto kyllä ei ole puunkorjuun kannalta niitä helpoimpia ja asettaakin korjuukoneiden sekä miesten kunnon ja taidot kovalle koetukselle.

Koneellistunut tehotuotanto niin maan kuin metsänviljelyssäkin on yleinen ilmiö maassamme, miltä ei meidänkään kyläkuntamme ole säästynyt ja niihin maisemamuutoksiin mitä se on aiheuttanut näidenkin paikallisteiden varsilla ei tahdo silmä tottua eikä mieli hyväksyä.

Pellot mitkä ennen ovat suurella työllä ja vaivalla raivattu elannon saamiseksi kaikki vähitellen istutetaan metsälle ja metsät ovat hakkuukoneiden jäljiltä kuin sotatantereita.

Tämä kyläsuunnitelma on tehty osana Päijät-Hämeen kylien mahdollisuudet -hanketta, jota on rahoittanut Hämeen TE-keskus alueellisesta maaseudun kehittämisohjelmasta (ALMA)

Yritystoimintaakin kylillämme on.

- Metsäkone ja kaivuu-urakoitsija löytyy paikkakunnalta.
- Hirsi-Markku niminen hirsityöurakoitsija.
- Viljanviljelytiloja on jokaisessa kyläyhteisössämme.
- Lypsykarjatilat sen sijaan vähenevät uhkaavasti.
- Lihakarjan kasvatuksessa on vastaavasti lisääntyvä suuntaus.

- Alueellamme on myös huomattava puutarha-yritys.
- Mansikkatila on myös kyläyhdistyksen toiminta-alueella.
- Koruvalmistaja.
- Visa ja Tuohitöidentekijöitä.

Kyliemme vahvuudet.

- Rauhallinen maaseutumaisema vain vajaan puolentunnin ajomatkan päässä Heinolan kaupungin keskustasta.
- Monimuotoinen vesistö monine saarineen ja salmineen, merkityt vesireitit on myös Heinolan kaupunkiin ja Kalkkisten kanavan kautta Päijänteelle, lisäksi myös Vääksyn kanavan kautta pääsee Vesijärvelle ja sieltä edelleen Lahden kaupunkiin.
Kyliemme alueella on myös lukuisia, pieniä järviä ja lampia.
- Paikallistieyhteydet Etelään ja Pohjoiseen sekä Lännen suuntaan, kauniin Pulkkilanharjun kautta Lahteen
- Aktiivista yhteistoimintaa on harrastettu jo tosin aikaisemminkin. Kahdeksankymmenluvulla Heinolan maalaiskunta rakensi tänne silloisen kylätoimikunnan aloitteesta viiden perheen rivitalon joka on osaltaan lisännyt kylän asukasmäärää.
- Perinteisiä kesätapahtumia ovat myös kylämarkkinat ja mato-onkikilpailut.
- Talvitapahtumista huomattavimpia on pilkkikilpailut ja Vaippilan Vasan järjestämät hiihtokisat.
- Vesienhoitokalastus on tullut uutena harrastusmuotona toimintaamme mukaan.
- Kyläyhdistys on vuokrannut entisen koulun kaupungilta kylätaloksi.
- Siellä toimii 4H kerho
- Käsityöpiiri,
- Eglanninkielen kurssi, sekä talo toimii myös kokoontumis ja juhlien pitopaikkana.
- Urheiluseura Vaippilan Vasa toimii myös kyläyhdistyksen alueella aktiivisesti.
- Maamiesseura ja Nuorisoseura omistavat Seurojentalon missä järjestetään kesäisin tanssi ynnä muita huvitilaisuuksia.
- Kaupungin maalla olevalla ranta-alueella on rakennettu uimaranta. Rannan välittömään läheisyyteen on tarkoitus rakentaa laavu ja nuotiopaikka. Kaupungilta on saatu jo rakentamiselle lupa, sekä lupaus rakennustarvikkeista. Työ tehdään talkootyönä.
- Kutsutaksi ajaa kahdesti viikossa, kuljettaa asiakkaan kotoa asti.

Tämä kyläsuunnitelma on tehty osana Päijät-Hämeen kylien mahdollisuudet -hanketta, jota on rahoittanut Hämeen TE-keskus alueellisesta maaseudun kehittämisohjelmasta (ALMA)

Kyliemme heikkoudet/ ongelmat.

- Vakituiset asukkaat vähenevät ikääntymisen myötä.
- Yleiset haja-asutusalueiden puutteet, (palvelujen vähenemisen muodossa.)
- Läpiajoteiden heikkenevä kunto. (valtio saatava investoimaan enemmän paikallisteiden hoitoon.)
- Kesäasukkaat samoin kuin paikallisetkin asukkaat kärsivät Kirjastoauton kesälomatauosta.
- Yksityistieavustukset eivät riitä yksityisteiden kunnossapitämiseen. (määrärahoja vähennetään vuosittain)
- Koulua ei enää kylällä ole ja lapset kuljetetaan taksilla Kirkonkylän ja Kaupungin kouluihin.

Kyliemme tulevaisuuden tavoitteet

- Kohdistettava painostustoimenpiteitä tielaitosta kohtaan Marjoniemen ja Kalkkisten välisen tien kunnan parantamiseksi. (Tie nro 15015)
- Onalin salmen ruoppausasia pidettävä tavoitteena, samoin levähdyspaikan rakentaminen salmen ylitse johtavan sillan välittömään läheisyyteen.
- Ulkoilureitti, jonka varrelle uimarannan läheisyyteen taukopaikka. (laavu ja nuotiopaikka.)
- Kylätalon luona olevan urheilukentän kuntoonsaattaminen.
- Myytävien tonttien kartoitus ja niiden saattaminen kaupungin nettisivuille.
- Vaippilaislahdella olevan saaren ja sen eteläpuolisen mantereen välisen salmen ruoppaus.
- Lisää palveluja ikääntyville, myös kesäasukkaat otettava huomioon.
- Painostetaan sähköyhtiö Vattenfallia rakentamaan puuttuvat kaksi kilometriä sähkölinjaa niin että sähköön syöttö kyliin saataisiin myös tarvittaessa Heinolan suunnasta, eikä oltaisi vain Sysmän suunnasta tulevan linjan varassa, näin voitaisiin huomattavasti vähentää niitä pitkiä sähkökatkoja mitkä nykyisin hyvinkin usein aiheuttavat alueella hankaluuksia.

Kesäasukaskysely

Kun tuli tieto että Maaseutulautakunta oli hyväksynyt Maaseutuasiamies Hannu Leinosen esityksestä kyläyhdistykselle varoja kyselykirjeiden lähettämiseksi kesäasukkaille niin kyselykaavake laadittiin ja se lähetettiin 266 teen kesäasukastalouteen saadaksemme selville heidän toivomuksiaan ja ideoitaan mitkä edesauttaisivat meitä kyläsuunnitelman saamiseksi sellaiseksi että se palvelisi kylän asukkaita mahdollisimman hyvin ja tasapuolisesti.

- Mihin asioihin haluaisitte muutosta kylällä ja mitä ideoita Teillä olisi niiden toteuttamiseksi?

(Ulkoilureittiä, vartiointia ja mökkitalkkaria toivottiin 19 vastauksessa)

Tämä kyläsuunnitelma on tehty osana Päijät-Hämeen kylien mahdollisuudet -hanketta, jota on rahoittanut Hämeen TE-keskus alueellisesta maaseudun kehittämisohjelmasta (ALMA)

- Miten voitaisiin mielestänne kehittää kanssakäymistä vakituisten ja kesäasukkaiden välillä?
(Pelikentän kunnostusta halusi 16 vastaajaa, uimarantaan laavua toivoi 12 vastaajaa)
- Minkä kouluarvosanan annatte kylän nykytilanteesta? (ympyröikää numero)
4 5 6 7 8 9 10 8 (vastausten keskiarvo 7,12)
- Mitä pitäisi tapahtua että antaisitte numeroa paremman arvosanan?
- Haluaisitteko itse osallistua myönteisten asioiden kehittämiseen, miten?
(Osallistumishalukkuutensa talkoisiin ja yhdistyksen muuhun toimintaan ilmaisi 14 henkilöä)
- Mitä palveluita olisitte valmis käyttämään. (uimaranta, laavu, nuotiopaikka, pelikenttä/Peli-illat, kylätalo, vartiointi, mökkitalokkari, korjauspalvelut, polttopuut, lastenhoito, osa luetelluista palveluista on jo olemassa ja osaa voidaan lähteä kehittämään kysynnän mukaan)
- Oletteko harkinneet muuttoa kylämme vakituiseksi asukkaaksi?

Kyselymme vastasi mielestämme yllättävän moni, sillä vastauksia saatiin kaikkiaan 51 kappaletta.

Huomattavasti muiden toivomusten edelle nousivat **Ulkoilureitti, Vartiointi, Mökkitalokkari, Korjauspalvelut, Pelikenttä ja Laavu.**

Myös uimarantaa Vaippilaisiin toivoi aika moni, sen puute kyllä onkin jo huomioitu kyläyhdistyksessä ja on tavoitteena päästä siitä rannanomistajan kanssa sellaiseen ratkaisuun että sen kunnostukseen päästäisiin mahdollisimman pian.

Myös teiden parannuksista ja niiden mutkien oikomisista oli joitakin toivomuksia, mutta ne on asioita joihin voimme vaikuttaa vain ainoastaan kirjelmöinnillä tienpitäjän puoleen.

Joitakin vesireittien ruoppauksia oli myös tullut toivomuslistalle, sen työn tarkoitus olisi veden virtaamien parantaminen matalissa heinittyneissä lahdissa ja salmissa, niihin on jo osittain paneuduttukin. Vaippilaislahdella on ruoppaus suoritettu siltä osin mikä piti tehdä jäiden aikana. Onalin salmen liiallisesta venereitin kapenemisesta sillanrakennuksen yhteydessä on oltu yhteydessä sillanrakentajaan joka on luvannut ottaa asian tutkittavakseen ja ilmoittaa tutkimuksen tuloksesta Kyläyhdistykselle.

Kiitos vaivannäöstäsi kyliemme yhteiseksi parhaaksi..

- Mikäli haluat että kyläyhdistys voi ottaa sinuun yhteyttä tämän kyselyn tiimoilta, niin anna yhteystietosi tähän. Voit antaa myös pelkän sähköpostiosoitteesi, mutta mieluummin postiosoitteesi joko kotiisi taikka mökille.

Tämä kyläsuunnitelma on tehty osana Päijät-Hämeen kylien mahdollisuudet -hanketta, jota on rahoittanut Hämeen TE-keskus alueellisesta maaseudun kehittämisohjelmasta (ALMA)

